

A XXVI. OTDK 8. Hadtudományi Szekció értékelése

A tudományos diákköri mozgalom országos méretű szakmai megmérettetések első időpontja 1955-ben volt. Az azóta eltelt harmincnyolc év alatt huszonnégy alkalommal rendeztek Országos Tudományos Diákköri Konferenciát. Ez alkalommal 2003. április 28-30. között, a XXVI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia keretében, a ZMNE Hadtudományi Kara szervezte és rendezte meg a Hadtudományi Szekció eseményeit, amely szám szerint már a nyolcadik volt az OTDK történetében.

Az ügyvezető elnöki teendőket Dr. Szendy István ezredes tanszékvezető egyetemi tanár látta el, aki egyben a szervező bizottság elnöki tisztét is betöltötte. Az OTDT Elnöksége ügyvezető titkárának Dr. Felházi Sándor mk. alezredes, egyetemi docenst és hallgatói képviselőknak Berger Csaba mk. őrnagy, doktorandusz hallgatót kérte fel. A hadtudományi Szakbizottság elnökeként Dr. Koczka József nyá. ezredes egyetemi tanár felügyelte a munkát.

1. A szekció felhívásának értékelése, a tagozatok kialakítása és a dolgozatok besorolása és a tagozatok kialakítása

A hagyományoknak megfelelően az országos megmérettetés előtt az Egyetem két intézményi tudományos diákköri konferenciát rendezett. 2002 tavaszán tettük közzé a Hadtudományi Szekció pályázati felhívását, ahol 15 tagozatba vártuk a hadtudomány és a katonai műszaki tudomány különböző területeit érintő pályamunkákat.

Az előzetes várakozásoknak megfelelően 108 pályamunkával neveztek a hallgatók. Több végzett hallgatóra számítottunk, akik még az utolsó évben rendezett intézményi konferencián kivívták a részvételi jogot az országos megmérettetésre. Sokan közülük a napi csapaproblémák miatt, a közvetlen ösztönzés hiányában nem vállalták az újabb megmérettetést.

A Hadtudományi Szekció felhívásának összeállításakor a szervezési, technikai kérdéseken túl a legfontosabb feladatot a tagozatok ésszerű kialakítása jelentette. A tapasztalat az, hogy a dolgozatok legnagyobb része nem az országos konferencia tagozatfelhívására készül, hanem fordítva, a kész dolgozatot kell valamelyik meghirdetett tagozatba több-kevesebb kompromisszum árán besorolni.

A beérkezett anyagokon (nevezési lap, rezümé, floppy) lemérhető, hogy a pályázó mennyire tájékozódott a szekciók által megfogalmazott követelményekről. A pályázók egy része – bár ennek tartalma a felhíváson szerepelt – egyáltalán nem foglalkozott a rezümével szemben támasztott követelményekkel. További problémát jelentett, hogy gyakran teljesen eltérő, vagy ellentmondó adatok (cím, konzulensek) szerepeltek a rezümén és a nevezési lapon. Ezek tisztázása sem egyszerűsítette a Szervező Bizottság dolgát. A rezümé kötet szerkesztője kénytelen volt ebben az évben is mintegy 10 dolgozat rezüméjét saját maga átírni, megírni, illetve begépelni. Ha az alapadatok rendelkezésre állnak, maga a rezümé kötet megszerkesztése egyébként nem okoz problémát.

A beérkezett pályamunkákat sorra véve, első körben a meghirdetett tagozatokba próbáltuk a dolgozatokat besorolni. Ekkor már látható volt, hogy néhány esetben ésszerű, mindenki számára a legkedvezőbb megoldást kell keresnünk. Több tagozatba csak kettő-három nevezés érkezett, ami nem felelt meg az OTDT ajánlásának, amely az indítható tagozat

minimális létszámát 5 főben határozta meg. Ezért úgy döntöttünk, hogy két vegyes (Környezetbiztonság, katonai környezetvédelem, katonai logisztika; Védelmi igazgatás, országvédelem, katonai szociológia) tagozatot indítunk. Döntésünkben az motivált bennünket, ha a hallgatók nevezési jogot szereztek a megelőző ITDK-n, akkor akár vegyes tagozatok indításával is biztosítsuk részvételüket.

A vegyes tagozatokban bemutatandó pályamunkák objektívebb megítélése érdekében, a vegyes tagozatok bírálóit és zsűrijeit kialakító szaktanszék vezetőjét arra kértük fel, hogy a bírálók személyét és a létrehozandó zsűrik összetételét a bemutatandó pályamunkák témájának (szakterületének) megfelelően alakítsák ki.

Ennek az előkészítésnek köszönhetően összesen 3 dolgozat besorolásának megváltoztatására érkezett kérelem a tagozatok besorolásának megjelentetését követően.

A nevezési dokumentumok kitöltése és visszajuttatása több kívánnivalót hagyott maga után. Sokan hiányosan töltötték ki az adatlapjaikat, ezért a szervező bizottság a meglévő saját adataira támaszkodva volt kénytelen a nevezéseket az Országos Tudományos Diákköri Tanács számára megfelelő formára és tartalomra hozni. Ennek a pótlásnak eredményeként a Tanács mind a 108 pályázó nevezését fogadta el és vette nyilvántartásba azokat.

2. A bírálók és zsűrik tagjainak felkérése, bírálatok rendje

A tagozatok zsűrijeinek, illetve a bírálók személyének kiválasztása során a megelőző ITDK-n már jól bevált módszert választottuk. Ennek megfelelően az egyes tagozatok megrendezésére (bírálók, zsűri kijelölése, terem berendezés stb.) egy, vagy összevontan több tanszéket kértünk fel. A 105 hazai pályamunkát 15 tagozatba soroltuk be, illetve a külföldi hallgatók részére még 2 tagozatot indítottunk. A pályázókat a rendezvény időpontjáról, a dolgozat bírálatának pontszámáról; a szállás és étkezés lehetőségeiről; a tervezett kulturális programokról több információs csatornán is tájékoztattuk. Meg kell azonban jegyezni, hogy a kért adatlapon az egyes programokon való részvételi szándékáról **csak 48 %-uk** jelzett vissza! A tagozatokban szakmailag kompetens szaktanszékeket felkértük, hogy tegyenek javaslatot az írásbeli bírálók személyére.

A tagozatok megrendezéséért felelős tanszékvezetők részére a Szakmai Bizottság néhány, az előző OTDK-n már jól bevált módszert javasolt. Lényegesen nem változtattunk a 2001-ben kialakított egységes bírálati és értékelési szempontokon. A korrekt és elfogulatlan bírálatok érdekében tagozatonként megadtuk a pályamunkákat konzultáló tanárok személyét. A zsűri elnökök részére megfogalmazott felkérő levélben egyértelműen megfogalmaztuk, hogy a tagozatban konzulensi feladatokat ellátó tanárokat nem lehet a zsűrikbe beválasztani. Valamennyi bíráló kapott egy felkérő levelet, amelyben tájékoztattuk a legfontosabb teendőkről, az értékelés szempontjairól, a bírálatok visszaküldésének határidejéről. Mellékeltek a kitöltendő bírálati okmányokat, a dolgozatokat, valamint a tiszteletdíj kifizetéséhez szükséges pénzügyi okmányokat. A Hadtudományi Szekció Szakmai bizottsági döntése alapján az írásbeli és szóbeli bírálati pontszámokat 50-50 % arányúnak fogtuk el. Az írásbeli bírálatok átlagpontszámának megállapításánál azt az elvet követtük, hogy amennyiben a két független bíráló 33%-nál, vagyis 17 pontnál nagyobb különbségű pontszámot adott, akkor egy harmadik bírálót is fel kell kérni.

A 105 dolgozatot bírálatában 150 fő vett részt. Három pályamunka esetében a két bírálat pontkülönbsége meghaladta a 17 pontot, ezért harmadik főnek is kiküldtük bírálatra. Az

írásbeli bírálatok utáni végleges átlagpontszámot a legkisebb érték elhagyása után vett számtani átlag szolgáltatta.

3. A dolgozatok és előadások értékelése

A jelíges pályázatok írásbeli bírálatának pontértékét feltettük a tagozatok besorolását tartalmazó honlapra, illetve az írásbeli értékelések fénymásolatait egy tájékoztató levél kíséretében megküldtük minden pályázó hallgatónak, hogy időben megismerkedhessen a különböző szempontokra kapott pontszámok szöveges indoklásával, előre felkészülhessen az esetleges kérdésekre.

A zsűri elnökök és tagok felkérésére szintén a szakmailag illetékes szaktanszékek javaslatainak megfelelően került sor. Minden tagozatba 4 fős zsűrit kértünk fel, amelynek tagjai tudományos fokozattal rendelkező személyek, illetve a saját szakterületén elismert szakemberek voltak, negyedik tagját pedig kérésünkre a ZMNE Hallgatói Önkormányzat delegálta. A zsűrik valamennyi tagja számára felkérő levelet írtunk, amelyben tájékoztattuk őket az elvégzendő feladatról és a konferencia programjáról. A zsűrik kialakítását két nem várt szervezési probléma is bonyolította. A HTK nappali képzésben résztvevő hallgatói részére a kari vezetés nem nyilvánította tanításmentes nappá a konferenciát, így kevés hallgatót tudtunk mozgósítani. A ZMNE Egyetemi Tanácsa a konferencia napján tartotta ülését, amelyen az eredeti zsűrik több tagjának is részt kellett vennie. A Hallgató Képviselő Kisebbségi Kommunikációs hiba következtében, a hallgatói zsűri tagokat többször is megváltoztatta. A problémákat az érintettek bevonásával a Szervező Bizottság orvosolta.

A megnyitó ünnepség második részében a titkár egy mindenre kiterjedő technikai ismertetőt tartott a versenyzők és a zsűritagok részére. A zsűri elnökök átvették a tagozat okmánycsomagját, amely a dolgozatok egy-egy példányából, és a zsűri tagoknak összeállított egyéni mappákból állt.

A zsűri elnöki mappa tartalmazta a tagozatban induló dolgozatok írásbeli értékelésének másolatait, a szóbeli előadás értékelésének szempontjait, a szóbeli előadás egyéni bírálati lapját, a tagozat pontozó lapját, a tagozat jegyzőkönyvét, a tiszteletdíj számfejtéséhez szükséges pénzügyi nyomtatványokat és a csatolt kitöltési útmutatót.

A 8. Hadtudományi Szekcióval kapcsolatos információkat nemcsak papíron, hirdetésmények formájában, hanem az egyetem internetes oldalain is folyamatosan közzé tettük, és a változások függvényében napi frissítésekkel kerültek fel az újabb adatok. A pályázók visszajelzései is pozitívak voltak az ilyen fajta adatszolgáltatás terén. Összességében az internetes információszolgáltatás jól bevált, habár a működtetése és a napi karbantartása nem kis feladatot jelentett.

4. Szervezési, technikai kérdések

A Hadtudományi Szekciót a Hadtudományi Kar szervezte, amely kar lévén nem rendelkezik pénzügyi, elhelyezési, oktatástechnikai és más szervekkel. Ebből következően a Szervező Bizottságnak a legmesszebbmenőkig támaszkodnia kellett az egyetem szervezeteire, és mivel a Szervező Bizottság három tagja is a Tüzér tanszék állományából került ki, a tanszék biztosította informatikai háttérére támaszkodtunk. A tervezés a gyakorlatban úgy valósult meg, hogy a rendezvény lebonyolítási tervének és költségvetés tervezetének birtokában egy rektori határozattal 2002. novemberében munkacsoportot hoztunk létre, amelyben minden érintett szakterület képviselője meghívást kapott. A cél az volt, hogy a

2003. évi egyetemi munkatervek és a költségvetés elkészítésének időszakában az adott feladatban részt vevő szakterületek tervezzék be a rendezvényt, a költségvonzataival együtt.

A Szervező Bizottság tehát a tiszteletdíjak, helyezési díjazás, és kiadványok ügyében a ZMNE tudományos rektorhelyettesével, az anyagi-technikai, ellátási és elhelyezési kérdésekben a gazdasági főigazgatóval és alárendelt szakágak vezetőivel, az ünnepek helyszíneinek berendezése, a kulturális program, és a dekoráció ügyében a Humán Osztállyal, a beléptetések ügyében a főtitkárral működött szorosan együtt. Természetesen ez a munka igen szoros együttműködésben folyt az OTDT titkárságával, a díjakat felajánló minisztériumokkal, a Vezérkar szerveivel és más intézmények vezetőivel, hiszen a díjkiosztásra minden oklevélnek, borítéknak, emléktárgynak, díjátadónak, hallgatónak, rektori határozatnak, és felolvasóparancsnak adott időre együtt kellett állni.

A különdíjakat felajánlóknak levélben köszöntük meg a kiemelkedő teljesítményt nyújtott hallgatók magasabb színvonalú erkölcsi és anyagi elismeréséhez nyújtott támogatásukat.

A konferencián részt vevő hallgatók létszáma lehetővé tette, hogy az egyetem díjazhassa a nyertes hallgatókat, elismerésben részesíthesse az első helyezést elért pályamunkák konzulenseit, valamint a bírálók és zsűritagok részére tiszteletdíjat folyósíthasson.

Mivel a résztvevők döntő többsége az alapképzésben, vagy levelező képzésben jelenleg részt vevő állományból került ki, nem okozott gondot az elhelyezés és az étkeztetés megszervezése, a bemutatóhelyek berendezése, a regisztráció, vagy akár az ünnepélyes megnyitón és záróünnepségen való személyes részvétel. Az elhelyezett tájékoztató feliratok, kifüggesztett okmányok mindenki számára elegendő információt tartalmaztak a rendezvény valamennyi eseményét illetően, amelyet a regisztrációs helyen lévő szervezők profi munkája is növelt.

5. A konferencia eseményei, programjai

A konferencia kiemelt programja volt a megnyitó ünnepség volt, amelyen Prof. Dr. Szabó Miklós akadémikus, a ZMNE rektora mondott üdvözlő beszédet, majd az ügyvezető titkár technikai tájékoztatót tartott a versenyzőknek és a zsűrieknek.

A szekció-előadások után, 17⁰⁰-tól az érdeklődők az Üllői úti kampuszon megszervezett kulturális programon vehettek részt. Ez idő alatt került sor a zsűrielnökök, a Hadtudományi Szakmai Bizottság, valamint a Szervező Bizottság összevont munkaértekezletére, amelyen a helyezéseket és a különdíjakat ítélték oda.

A konferencia második napján került sor a záróünnepségre, amelyen Dr. Szilágyi Tivadar ezredes, egyetemi tanár, a ZMNE tudományos rektorhelyettes mondott beszédet, majd átadta az I., II. és III. helyezetteknek járó díjakat, valamint a rektori különdíjakat. Ezután a felajánlók személyesen, illetve képviselőik útján átadták a felajánlott különdíjakat, emléktárgyakat, könyvjutalmakat.

6. A konferencia közvetlen szervezésének néhány tapasztalata

A konferencia szervezése során célszerű létrehozni egy 2-3 fős szűk titkárságot, amely minden adminisztrációs, regisztrációs, nyilvántartási, levélírási, tagozat besorolási, meghívási, oklevél kitöltési, Internet oldal készítési stb. ügyet egy kézben tart és folyamatosan naprakészen intéz. Ezeket a feladatokat nem szabad szétosztani, mert az információk állandó terítésével, örökös pontosításával, adatszolgáltatással és főleg az adatkonzisztencia problémájával lesznek elfoglalva, de ennek ellenére valami mindig el lesz rontva.

Javasolható, hogy már akkor, amikor a következő konferencia szervező bizottságába szóba jöhető személyek kiválasztása felmerül, akkor egymással fesztített időszakokban is együtt dolgozni képes, a számítógépes szövegszerkesztő, táblázatkezelő, elektronikus levelező, Internet oldalt készítő programokat biztosan kezelő személyeket válogassanak ebbe a szűk csoportba össze. A munkafeltételekhez számítógép, lézernyomtató, Internet csatlakozás, telefonkód, (célszerű lenne egy telefax is) és megfelelő irodaszer ellátás szükséges.

Ugyanakkor ennek a "törzsnek" az információi, igényei és a terv szerinti feladatok végrehajtása céljából szükséges a kar más szervezeti egységeitől egyéb önálló támogató csoportokat is létrehozni. Ilyen például a kiadványokkal, a részvételi csomagokkal, névkitűző táblákkal, elhelyezési és étkezési kérdésekkel foglalkozó csoport.

Ide tartozna továbbá a tantermek előkészítésével, berendezésével, majd a visszaállítás valamennyi feladatával foglalkozó csoport. Ők a törzs adatai alapján igénylik a termeket, a számítógépeket, gyűjtik össze és osztják szét a digitális projektorokat, videó magnetofonokat és más oktatástechnikai eszközöket a bemutatók helyszíneire. Ők gondoskodnak a helyszínekre biztosítandó üdítők, tálcák, poharak, terítők és egyéb eszközök igényléséről, felvételezéséről, kihelyezéséről, stb.

Az ünnepélyes megnyitó és záró rendezvény, valamint a külföldi vendégek protokolláris feladataival szintén külön személyeket kell megbízni, akik fogadják a vendégeket, kísérik őket, szükség szerint tolmácsolnak, kialakítják az ülésrendet, elkészítik a névtáblákat, intézik a rendezvénnyel kapcsolatos PR munkát stb.

Ezek a támogató csoportok a törzs vezetése alatt önállóan képesek megoldani a rendezvénnyel kapcsolatos valamennyi feladatot, ami nélkülük a törzsben dolgozó 3-4 emberre hárul és a sok egyidejűleg megoldandó feladat gyakran a fizikai lehetetlenség határát súrolja. Arra azonban figyelni kell, hogy túl nagy gárdát sem érdemes létrehozni, mert akkor ezek vezetése terheli túl a törzset.

A következő konferenciát szervező Bolyai Főiskolai Kar számára ezúton is felajánljuk azokat az okmánymintákat, leveleket, dokumentumokat és tapasztalatokat, amelyeket a Hadtudományi Kar Szervező Bizottsága elkészített, illetve a szervezés során felhalmozott. A szervezés során szerzett tapasztalatainkat szívesen megosztjuk annak érdekében, hogy 2005-ben még többen és még eredményesebben vegyenek részt a Hadtudományi Szekció tagozataiban és a leendő szervezők is gördülékenyebben tudják előkészíteni és megszervezni a rendezvényt. Bízunk abban, hogy a versenyzők, a konzulenseik, a zsűri és a szervezésben résztvevők valamennyien jó szívvel fognak emlékezni az egyetemünk számára mindig is kiemelt helyen kezelt tudományos rendezvényre.

Budapest, 2003. május 14.

Dr. Felházi Sándor mk. alezredes
egyetemi docens
ügyvezető titkár

Dr. Szendy István ezredes
egyetemi tanár
ügyvezető elnök